

פ ר ח י כ ל . ט . י ז

מיטיבת ועדת העבודה, שהתקיימה
ביום ג' טו' סיון תש"א (19.6.51)

נוכחן חברי הועדה:
ע. גוברין - היו"ר
ח. רובין
ח. למדן
נ. הרפז
ס. ארנא
י. כנב
ד. טורסקי
ס. רצון

ט ר ז ט ב י ט: י. ויטקין - ממסדר העבודה
א. קטריץ - ממסדר הסטפטיט

היטיבה נפתחה בטעה 10.00

היו"ר ע. גוברין: הנני פותח את הישיבה.
אנו עומדים בפרק השלומיים. (הקראת טעיף 120 דמי חומטה).

ח. רובין: יש לי הערה בקשר לטעיף קטן ג (1); האם
אי אפשר למצוא כאן נוסח יותר כולל, הוואיל
ויש חששות הנתיים לתקופת זמן יותר ארוכה, כלומר, שנה או חצי שנה.
כאן מסתכם על שכר לפרק זמן מסויים, והכוונה לחדש. פועל אמנם מקבל
לחדש - 70 ל"י, אבל כעבור חצי שנה מקבלים גולי בונוס. אני מציע,
על-כן לכלול גם את העניין הזה.

היו"ר ע. גוברין: אינני רואה אפשרות לעשות את זאת.
ס. ארנא: מדובר כאן שמחלקים את השכר היומי ל-90
יום, ז.א. למספר המלא של הימים של רבע
שנה. מדוע לא ב-75 יום?

א. טורנין: אבקש להסביר. שכר-העבודה הנחשב כאן הוא
שכר מסדע שכולל גם שבתות. הטעיהו הזה
נא להסביר כמה אריכים לסלם לעדכר כשהוא בחופש. הוא בשבת גם כן נמצא
בחופש, והוא מקבל בעד שבועיים בדיוק חצי מהשכר שהוא מקבל בעד חדש
עבודה.

היו"ר ע. גוברין: סר רובין, האם אתה עומד על הסתייגותך?

ח. רובין: אין לי עניין לערוך כאן קרב מיוחד.

היו"ר ע. גוברין: אני אסתדל בכל-זאת להודע על העניין הזה
וגם אתה תוכל לעשות כך.

נ. הרפז: בהתייעצות הקודמת עברנו על הטעיף הזה, מבלי
להכביס שנוי.

ס. ארנא: מדובר כאן לגבי עבודה מלאה, אבל, אם בחדש
האחרון הפועל לא עבד עבודה מלאה, האם הוא
לא יקבל שכר מלא מלא חלקי?

הי"ר ע. גוברין:

סעיף זה נוסח מקביל עם הסכמי-מזון.
(הקראת סעיף 10 סעיף קטן (ג)).
יש הערות בענין זה - אין
הקראת סעיף 11 - אין הערות
12

ס. אונג:

מה פרוט "עבודה סדירה בטכר"?

הי"ר ע. גוברין:

פרוט הדבר שלוסה ימיה.

נ. הרפז:

נכון זה אומר, שאם עובד לא עבד עבודה סדירה,
אז הוא זכאי לקבל את דמי החופשה.

הי"ר ע. גוברין:

אני יודע שעל הסעיף הזה הועדה המייעצת ירבה
זמן רב. אני מציע, על-כן, שלא להעיר הערות,
אם לא מתעוררות שאלות עקרוניות.

ח. רובין:

אני נגד הסעיף הזה.

הי"ר ע. גוברין:

אתה רוצה שהוא לא יאבד את זכותו לדמי חופשה?

ס. אונג:

ברצוני לשאול מה אומר הסעיף הזה?

הי"ר ע. גוברין:

הוא אומר שהמדינה רוצה שהפועל יקבל בריאות,
ולא תוטפת למשכורת.

ס. אונג:

ואם המעביד בכל-זאת אומר: "אני מבכה לך".

הי"ר ע. גוברין:

במקרה כזה מכריע סופית שר העבודה, כפי שכתוב
בסעיף 14 (ב). (הקראתו)

ח. רובין:

סעיף 12 הנו סעיף קלני. מתי עובד פועל כשהוא
בחופשה? או כשאשתו חולה, או כשיש לו צרות אחרות.

הי"ר ע. גוברין:

לא תמיד; לרוב כשהוא רודף באע. יש פועלים שאין
להם די הרבה לדאוג לבריאותם.

ח. רובין:

יש לי הסתייגות בענין זה. אני מציע ליו"ר -
רצה לא משנה את הסתייגותי, להוריד את הפסק

הסני.

הי"ר ע. גוברין:

אתה הולך הרי בטיטמן. שבכלל אין לנכות.

א. קשרון:

בועדה המייעצת לא היו כל חלוקי דעות בענין זה.

נ. הרפז:

מדוע היה אריך לקבוע כאן "אבד את זכותו לדמי
חופש" אולי אפשר להכניס פה איזה עונש.

הי"ר ע. גוברין:

ענין החופשה מחייב 2 דברים: את העובד ואת המסק.
הקראת סעיף 13 - מה יש לי תקון. אני מציע

להכניס "פוסט או התפטר".

י. ויטקין:

או חדל לעבוד.

הי"ר ע. גוברין:

אני מסכים - פוסט עובד או חדל לעבוד, או עוד
יותר טוב, חדל עובד לעבוד.

הקראת סעיף 14 - פה אני רוצה לשאול את חברי
הועדה אם לא לקבוע בית-משפט. למה לנו הצרה הזאת של שר-העבודה?

י. ויטקין:

על זאת דברו גם בועדה המייעצת ובועדת השרים,
אבל השאירו את הסעיף. כי גתי-המשפט נהרץ עדיין

לא מסודרים, ואין לנו עוד בתי-משפט לעניני עבודה. במקרה שיוקמו בתי-
משפט אלה, אפשר יהיה לשנות את הסעיף.

ח. רובין: לדעתי, הערתו של היו"ר היא מואדקת. סעיף זה אינו הגיוני, הואיל והוא עומד בסתירה עם סעיף 12, בו כתוב "בדרך שגובים טוב אזרחי". פסק-דינו של שר העבודה אינו מחייב את המעביד, הואיל ואין כאן ענין של הוצאה-לפועל.

י. ויסטינו: אפשר להוסיף שהכרעת שר-העבודה היא מופתית, ותוקפה כהכרעת בית-דין.

ח. רובין: לא יתכן שצד אחד יפנה לשר העבודה והצד השני לבית-דין. במקרה כזה יש לשנות את סעיף 12.

היו"ר ע. גוברין: רובין טוען שלרוב הפועל יפנה לשר-העבודה. אזי, מבחינת ההגיון, יוצא כאן דבר-מה משונה: המעביד יכול לנכות באופן אזרחי, ויכול לפנות לבית-משפט, אם אין רצונו לפנות לשר-העבודה. אבל נניח שהמעביד נכה שלא באדק, ואז הפועל נודאי יפנה לשר-העבודה. אם אנו נקבל עקרון זה, אזי גם המעביד חייב לפנות לשר-העבודה. אינני מדבר על-כך מה יותר נוח לעובד, ומה יותר נוח למעביד. אני טוען את-זאת מבחינת מהלך הפרוצדורה.

י. ויסטינו: אברר את זאת עד לישיבה הבאה.

היו"ר ע. גוברין: אני נוטה לבית-דין. אמנם נכון שבמצב הנוכחי הפועל יצטרך לעמוד בתור.

ח. רובין: לרוב מקרים כאלה אינם מגיעים עד לבית-משפט, כי האגודה המקצועית סבורת מקרים כאלה. בענין ה"הוראות המסלימות" המוזכרות כאן, לא יתכן ששר-העבודה יפסוק, מבלי להתייעץ קודם לכן עם האגוד המקצועי.

היו"ר ע. גוברין: הקראת סעיף 15. אני מציע 4% לכולם.

י. ויסטינו: גם בוועדה המיעצת וגם בוועדת השרים דובר על-כך, אולם היתה התנגדות מצד האכרים, שמסלמים כיום 3% - 2%, שמענו על מעטפה גדולה. הוסכם על-כן על תקופת מעבר, במשך שנתיים. לשנה הראשונה 2% ולשניה 3%. לאחר זאת יהיה מס אחיד של 4%.

היו"ר ע. גוברין: אני בעד 4% לא רק מסוים שזה יותר, אלא גם מסוים שאנו מעוניינים שהעוליים החדשים ילכו לעבודה בפרדסים ובחקלאות. השכר בחקלאות הוא קצת פחות מאשר השכר בעבודות אחרות. האם נוסף לזאת הפועל צריך לקבל עוד פחות חופשה? זה יהיה גורם טובע נוסף.

י. ויסטינו: ברצוני לקרוא בפניכם את סעיף ד' מדו"ח הוועדה המייעצת, לשם המבר עמדתי (הקראה).

נ. הרפז: כל ענין החופשה התחיל רק עכשיו. באופן פסיכו-לוגי, טוב היה לקבל את הצעת משרד העבודה, הואיל ונותני העבודה, עדיין את זה לא משלמים. דבר שני הוא, שגבל שטח העבו-דה שאנו מדברים עליו, נכנסים ב-95% עוליים חדשים. על כן אני מציע להשאיר את זאת, אבל אם הוועדה תחליט אחרת לא אכניס התתייגות.

ח. רובין: טענת האכרים אינה מואדקת, הואיל ולכל הענין הזה אין מסקל. מדובר כאן על אחוז אחד לשנה. ז.א., החלק ה-12 של אחוז לחדש, כי זה מסתלם הרי רק פעם אחת לשנה. זה הפרש של 4 גרוש ליום, או ר-12 יום 48 גרוש. לדעתי יש להחליט על כך.

היו"ר ע. גוברין: אניד גלויות מהו הנימוק המכריע, המניע אותי בענין זה. לא רק הדאגה לפועלים החקלאיים. הלכנו לחוק הזה משוחדים, ולמעשה, היתה הכנסת מאוחדת, גמוף הוכוח. אז אם הלכנו בדרך זו מיחדו של הענין, והחלטנו שלא לשנות את הדבר המכריע הזה, אין אנו יכולים לפתע פתאום לעשות קפיצה. אז יש לוועדת החוק שקוליים הגיוניים,

כי בכון הוא שלפעמיים החלטה היא לסווג המסק ולרעת העובד, ולפעמים זה להפך. אני נומר על-כן, שמנהיגת הגיון החוק, אינני רואה דרך אחרת, אלא לקבוע אחוזים שונים. כפי שקבענו לעובדים 14 יום, אנו קובעים גם כאן. אין לנו דרך אחרת, אט אין נראונו לזעזע את הגיון החוק, וזהו הנמוק המכריע שלי.

י. כנגד: הדרך כלל, בשנת העבודה הראשונה, נרוב נראות העולם, מקבלים חופשה יותר קטנה. אצלנו האנשים רק לומדים את העבודה, ולכן, לדעתי זה לא יהיה מסוון, אט בשנה זו ישלמו להם רק 3%, לא רק לוקלטים אלא לכל העובדים, ובשנה השניה כולם יקבלו 4%.

היו"ר ע. גוברין: נעשה הצבעה נטייתית. ישנה הצעת היו"ר - לקבוע לכולם 4% מהשנה הראשונה. הצעת הרפז - 2% לשנה הראשונה ולשניה 4%. הצעת כנגד - 3%

ה א ב ע ה: הצעת כנגד - 3
הצעת הרפז - 1
הצעת היו"ר - הרוב

ג. הרפז: ברצוני להסביר. קודם כל עומד לפנינו הצד הפסיכולוגי, הן רק התחילו לשלם, ועדיין לא משלמים כולם, אלא רק חלק, והעבודה עדיין אינה מאורגנת. כמדומני ש40% עובדים ללא כל תנאים סוציאליים, כי אי-אפשר לשמוך על כל פרט, וחוק עדיין אין. אז לדעתי, לשנה זאת, אין זה נורא - אט יקבלו פחות.

היו"ר ע. גוברין: הואיל וזו היתה הצבעה נטייתית אני חוזר על ההצבעה.

ה א ב ע ה: הצעת היו"ר - 5
הצעת הרפז - 1
הצעת היו"ר עומדת.

הקראת סעיף - 15
הקראת סעיף - 16

ח. רובין: ברצוני לתקן את המלה "נתחייב" ל"חייב", הואיל והחוק הוא המחייב.

היו"ר ע. גוברין: הוא צודק. ה"נ ת" נמחקים.

ח. רובין: ברצוני עוד לחזור לסעיף 15(ב). ורואה לשאול למה 9 ימים? מדובר על פועל יומי שאמסר לפטרנו יום יום. אני מציע, על-כן, לקצר את זה.

י. ויטקיין: יתכן שהפועל יחזור לעבודה במשך יום או יומיים.

י. סטרון: יט כאן אי הנוה; הסעיף הזה מבדיל בין שתי אפשרויות: או שהמעביד חייב לשלם לקרן חופשה או שעליו לשלם בדרך אחרת. כאן המדובר בחופשה המשתלמת לקרן חופשה. הפועל יקבל את המגיע לו כשהקרן תעשה את החשבון.

ג. הרפז: למעשה גם אין משלמים לפועל מיד אלא ללשכת העבודה, לאחר 3 או 4 ימים. כאן אין העניין כך.

היו"ר ע. גוברין: אתה גם שכחת, רובין, ששינינו את המלה "פוסר" ל"חדל לעבוד".

ח. רובין: אינני מסוכנע, אבל אין לי אורך כאן להכנס לדיון.

ט. מנא: בסעיף 15 (ג) מוזכר "בהתאם לתקנות לפי סעיף קטן (ב). סם כתוב שהמעביד צריך לשלם. בסעיף קטן (ג) כתוב שהעובד צריך לקבל. אח"כ כתוב, שיש לשלם לפי מה שכתוב בסעיף קטן (ב). אינני מבין את זאת.

- ה. מס' 11:** המדובר הוא בתקנות לפי סעיף קטן (ג).
- ס. 12:** אז צריך להיות כתוב "תמורת החופשה שתמסר לעובד רהמט לתקנות שתוקנו".
- היו"ר ע. גוברין:** הקראת סעיף קטן (ג). בני חושב שזה טוב.
- ה. מס' 13:** הנני מציע: "תמורת החופשה ששולמה בדרך נחרת, תמסר לעובד בדרך שתקבע התקנות".
- י. 14:** אני חושב שחפשיק להתמקם בטורה הראשונה של סעיף (ג).
- היו"ר ע. גוברין:** לדעתי, הסעיף טוב כמו שהוא, אבל נוכל להוסיף את זאת ל-7 הקראת סעיף 17 - בין הערות. הקראת פרק רביעי - קובות חופשה - סעיף 18.
- ח. 15:** אני מציע שפעולות שר-העבודה, לפי סעיף 18 (א) ו (ב) תהיינה זקוקות להתייעצות מוקדמות עם האגוד המקצועי.
- היו"ר ע. גוברין:** עלי לוחץ כאן דבר-מה אחר לגמרי. כתוב כאן "לא יקום ולא יטמין שר-העבודה יותר מקרן חופשה אחת מדוע להגביל כאן?"
- י. 16:** **אדרכא**, זה יותר טוב.
- ס. 17:** בסעיפים הקודמים קראנו שתמורת החוב תשולם מקרן החופשה. יוצא, איפוא, ששר-העבודה יהיה רשאי שלא להקיים קרן חופשה בכלל.
- היו"ר ע. גוברין:** על זה כבר היו וכוהים הכנסת. שט קבעו כי רשאי פרושו חייב.
- ח. 18:** הסאלה נשארת סאלה. מה כאשר שר העבודה אינו משתמש בזכותו? עלינו להשפיר את זה לאגוד המקצועי.
- ח. למדו:** כאן כתוב ששר העבודה רשאי להקיים קרן חופשה, וכן הוא רשאי להספיר קרן חופשה. מה פרוש להספיר כאן.
- היו"ר ע. גוברין:** פרושו, להכריז לפי התקנות, שקרן הסתדרות פועלי הבנין, למסל, היא הקרן הסוכרת של פועלי הבנין. למעשה יש לנו כאן רק התנגדותו של מר רובין. האם יש לך הסתייגות?
- ח. 19:** אני מציע לקבוע סעיף חדש, שבענין הקמת קרן חופשה, יתייעץ שר-העבודה עם אגודי העובדים הגדולים ביותר במדינת ישראל.
- היו"ר ע. גוברין:** אני מתנגד לזה. אפשר לו לקשר את הסעיף הזה עם סעיף 37, המדבר על התייעצות עם ארגוני העובדים הגדולים בארץ, ואז יכול להיות לזה הגיון, ואפשר להשאיר את זה ללא כל התייעצות. אני אומר ללא כל התייעצות, ואגיד למה: כיום רוב סכריע שלאעובדים הם בתוך הקרנות, אפילו אנשי הסתדרות העובדים הלאומית, ולכן אין לי צורך בהתייעצות. אינני רואה גם לחרוג מהמסגרת.
- ב. 20:** אני מציע שלא להכניס להצבעה את ההצעות החדשות, עד שלא נקרא את סעיף קטן (ג).
- היו"ר ע. גוברין:** לדורי מר ניר קובע היו"ר את הפרוצדורה.
- ח. 21:** כשמדובר על סעיף זה, אינני יכול לראות שר-עבודה קונקרטי. נביח שר-עבודה מסויים לא יראה להספיר את קרן פועלי הבנין. הוא יוכל להתייעץ גם ילי החוק, זה לא מסור. אבל חוגת התייעצות נוחתת סמכות מיוחדת, על-פי החוק. ובני מציע בהתייעצות

לא לשתף את בותני העבודה, כי אין זה בוגע להם. אך אם הנשים יחמירו
גירצו שתהיה הסכמת האגוד המקצועי, מני מתפטר על בסיס זה.

היו"ר ע. גוברין: לא יתכן שמי שמחוקק חוקים, יהיה החשבון את
אותו השר שמכהן באותו זמן.

אני מתנגד לכך, שיהיה כתוב "שלא יקים יותר סקרן אחת". יתכן שבתי-
חרושת גדולים, עם מאות פועלים, לא ירצו שבענין זה יצרפו אותם לבתי-
מלאכה קטנים, למרות שהם מסתייכים לאותו ענף. טוף טוף, האדם הנותן
את הכסף אינו מעוניין שהוא יוצא לבטלה, אז מדוע להגביל כאן? בדבר
ההתייעצות, בכל חוקי העבודה הלכנו בדרך, שאם להתייעץ עם צד אחד, אזי
גם עם הצד השני. אבל מדוע אני מציע כאן, שלא להתייעץ בכלל. לדעתי
זה לא סקרה שכאן זה לא מוזכר, כי קודם כל, התייעצות עם צד אחד, גודרת
התייעצות גם עם הצד השני, ושנית, כל שר-עבודה, כפוף לכנסת, ואני רוצה
שהאחריות הישירה תפול עליו. אני כמובן יכול לרשום הסתייגות למר
רובין, אבל אני מציע לו לעיין בענין מחדש.

חג רובין: בדיוני להוסיף:
שר-העבודה יוכל להשתמש בטכניקותיו לפי סעיף
קטן (א) ו(ב) רק לאחר התייעצות עם ארגון העובדים המייצג את המספר הגדול
ביותר של עובדים במדינה.

היו"ר ע. גוברין: מי בעד הצעת מר רובין?

ה צ כ ע ה:
2
הסתייגות למר רובין.
הקראת סעיף קטן (ג).

ח. רובין: אני מציע למחוק את זאת.

היו"ר ע. גוברין: גם אני מציע כך. יש תקנות וזה יקבע שם.

י. כנב: דברים שקונדרים במסרים להחלטה לפי התקנות,
אבל לא דברים עקרוניים. כך זה בכל ענפי
החיים. אני מציע, על-כן, להכניס דברים כדלקמן:
קרן חופשה תתנהל ע"י ההנהלה העצמית של חברי הקרן, במקום הממונה על
הקרנות, ובהתאם לרובמת התקנות שתקבענה ע"י שר-העבודה. ועדת הצקורת
של קרן החופשה, תהיה מורכבת מנאי-כח חברי הקרן, ובאיש-פח ארגון המעבי-
דים המוסמך ובאיש-כח משרד העבודה.

יש לנו כבר קרנות חופשה בצורת קרנות רגילות,
והחוקה הינה צריכה להרע את הנוהג, ולבטל את ההשגים של הפועלים בארץ.

ח. גונן: הצעתו של מר כנב נראת לי כמתקבלת על הדעת.
גם לדעתי אין להשאיר את הענין לגמרי פתוח.

ח. רובין: הנני מצד שמוף בותני העבודה, בהנהלת הקרן,
ובמידה שאני יודע זה גם בנגוד לעדת ההסתדרות.
אני גם מצד ועדת בקורת. אני מוכן להשאיר את הדבר לתקנות, אבל אינני
מוכן להשאיר לשר העבודה יפוי-פח במסגרת התקנות, לעשות הנהלה פריטטית.
אני מציע על-כן למחוק את זה, ויותר מאוחר, במקום שמדובר על התקנות,
או מטילו עפ"י, להכניס, שהתקנות תכלולנה הוראות באיזה גופן תבחר
הנהלת הקרן, ע"י חברי הקרן. ע"י כך אני מבטיח שהנהלת הקרן תהיה
מורכבת מחברי הקרן.

היו"ר ע. גוברין: אני מתנגד להצעות של החברים כנב ורובין, ואני
רוצה לנמק, מדוע: יש פרובלמה במדינה הזאת,
אין ואם לשתף את בותני העבודה בקופת-חולים ובלשכות העבודה. אני מדבר
כאן רק בשמי, שיש לי עמדה, איפה לשתף את בותני העבודה ואיפה לא לשתף
אותם. אבל אינני חושב שזהו החוק, בו עלי לקבוע את עמתי בענין חשוב
זה. אעשה את זאת כטובייע לחוק התעסוקה או לחוק חוזים קולקטיביים.
אתם לוקחים כאן מהבעיה בכללה דבר קטן, וע"י קובעים תקדים. זה לא
סקרה, שנועדה המשותפת, בה השתתפו גם נאיגי בותני העבודה, לא הוצעה
הצעה זו. זהו ענין פוליטי ממדרגה ראשונה, ואני מיייעץ שלא לקבל כאן

את הצעתך. גם החבר רובין אינו צודק; בכל קופות התגמולים יבו שתפנו את המעבידים, ורק עי"כ הקטנו למעט קופות אלה. אני מומר גלויות שבאנו להשאיר את הסעיף הזה פתוח כמו שהוא, ובמקום שיקטעו את זאת, יקטעו, ובמקום שלא יקטעו, לא יקטעו. אני מעד מחיקת הסעיף כולו. נביא מפילו שטר-העבודה יתקל בזכויות העובדים. הרי התקנות מתפרטות, ואפשר לערער וכנסת. כל שר חייב, לאנשים כל תקנות שהם מפרטם, על שולחנם של חברי הכנסת, וכל חבר הכנסת יכול לערער עליהן תוך חודש ימים.

ח. רובין: זה לא נכון. חבר כנסת יכול אמנם להציג שאלות, אבל אין שום פרוצדורה קיועה. אין שום חובה על שר לפרט את התקנות.

א. סטרוב: היו"ר טועה כאן.

היו"ר ע. גוברין: כך הדברים במסדר לנו.

א. סטרוב: אפשר להוסיף כאן, שיש צורך לפרט את התקנות.

ב. הרפז: הצעת הממשלה היא קונקרטיית, קשה מעד, איפוא, להסלים עם זה שישנו בחוק את הסעיף, ובצדדן שכל מה שצריך לבוא, יבוא אח"כ בתקנות. אני בזמנו יקטע את חבר-הכנסת שרי, לברר אי-אלו בקורות, לפני שהממשלה תציע את החוק. בינהן היתה ג הנקודה הזאת, וולט לדאבוני הענין לא הורר. עכשיו הענין הזה כתוב בחוק בצופן מפורש, ואין אנו יכולים למחוק זאת. מתוך כך אני, גם נוטה להכניס רק את ענין הבקורת, במקום הנהלה. זה מביא את הענין בצורה גבוהה, ועלינו לתת לבותן-העבודה השתתפות בבקורת.

היו"ר ע. גוברין: אינני יודע אם מחייב את ענין ועדת הבקורת. אני טוען שחוק זה אינו צריך לספול בפרובלמה כה רצינית.

מ. אונג: ברצוני להזמיר ליו"ר, שאמר ברמשיית הדייונים, שהיתה ועדה מייעצת שדנה על כל סעיף וסעיף. אני הטוח שלועדה הזאת יש קרנות. היא ידוע שקיימות קרנות שאין בהן נציגות של מעבידים, ובסעיף 18(א) הוזכר גם כן ששר העבודה יסמין את הקרנות האלה. אינני יכול לתאר לעצמי שהועדה המיעצת הכניסה דברים אלה בהסך הדעת, מבלי להעלות על סדר היום שאלה כזאת. אני מבין שזו היא שאלה רחוקה מאד, ושאינך רוצה להכנס אל תוכה כעת, אבל כפי שהענין הובא תצטרך כאן לנקוט בעמדה, ולא תוכל להמלט מזה.

נ. לטרוב: ברצוני להדגיש כמעט את אותו הדבר. הנטייה הזאת, אם היא לא תופיע כאן היא תופיע במקום אחר, ואין להתחמק ממנה. אין לנו צעה אחרת, אלא לעמוד על ההצעה. אני מציעה ששר העבודה רשאי להתקין תקנה בקשר לוועדת בקורת.

ח. רובין: אני מציע למחוק סעיף 18 (ג) ובמקום זה לציין: שר העבודה יקבע, מתוך הסכם עם ארגון העובדים הארצי המיצג את המספר הגדול ביותר של עובדים במדינה תקנון לדוגמא בקרנות חופטה. אותו התקנון, בשנויים שיאוסרו ע"י שר העבודה, יהיה לתקנון של קרן לחופטה, והקרן תעל לפיו. התקנון לדוגמא יפורט ברשומות ויכלול בין היתר הוראות על אופן בחירת הנהלת הקרן ע"י חברי הקרן. כאן אני קובע שיש הנהלה המורכבת מחברי הקרן, ואת ענין הבקורת אני משאיר פתוח.

היו"ר ע. גוברין: יש לי הצעה לסדר. ברצוני לדחות את ההצעה בענין זה הואיל ואני רוצה לעיין בו טוב.

ה ס כ ה כ ל ל י ת.

הקראת סעיף 20 - אין הערות
הקראת סעיף 21

ה. רובנין: שהתקבון יפורטט ברשומות - על כך הוסכם. את יתר הפרטים של סעיף זה נשאיר פתוח.

היו"ר ע. גוברלין: הקראת סעיף 22

ה. למדן: אני מציעה למחוק את הקטע הרגשון.

ה. סטרובין: בסעיף 22 אמנם נאמר ש"ר העבודה יקבע את הדבר הזה בתקנות, אבל אח"כ גם הסעיף הכללי 37, שאומר שתקנות אין להתקין, ולא לאחר התייעצות. תקנות סעיף 22 אינן יוצאות מהכלל.

י. ויסטיין: נדכל להעיר על-כך בסעיף 37.

היו"ר ע. גוברלין: זה מתקבל.

הקראת סעיף 23 - אין הערות

הקראת סעיף 24 - אין הערות

הקראת סעיף 25 -

ה. רובנין: בקשר לסעיף 23, ברצוני להעיר: לשר העבודה יש כאן טפע של סמכויות, ללא כל הגבלה. השר יכול לפרסם ביום אחד שהקרן מפורקת. לא יתכן לפרק קרן מבלי לחייב שלו של ברורים. צריכה להיות פרוצדורה מסויימת. עליו להזמין את ההנהלה ולהזהירה. אני מאיע שבמקרה ושר העבודה מוצא שקרן אינה מקיימת את התנאים, הוא יודיע על כך להנהלת הקרן, ויתן לה זמן של חדש ימים לתקן את הדבר. זה צריך להיות אקט ראשון, שעלעדי הוא אינו יכול לפרק קרן. הדבר השני הוא, שלפני הפרוק הסופי הוא צריך להזדקק להסכמת האגוד המקצועי. הייתי לוקח את תקבון האגודות השתופיות, על מנת לראות מהו המצב שם.

היו"ר ע. גוברלין: לי נראה שאתה אודק. אם יש איזה פרוצדורה בפרוק קואופרטיב, אז מדוע לא לנהוג גם כאן באותה דרך.

ה. סטרובין: יש הגדל ענקי בין קוואופרטיב לבין קרן חומשה. קואופרטיב: מנהל את עסקיו הוא, ולכן אפשר לתת לו זמן לתקן את העניינים. כאן מדובר בקרן המנהלת כספי צבור, ואם מתברר לשר-העבודה שהקרן הזאת מבזבזת את הכספים עליו לנהוג בהתאם,

ה. למדן: מדוע לא יכול להיות פרוק, רק בדרך משפטית. יש חוק הקובע כיצד יש לנהל את הקרן. במקרה שהנהלת הקרן השתמשה לרעה בכסף שנמסר לידיה, בית-דין יוכל לחוות את דעתו על כך.

ה. רובנין: בענין זה סעיף (3) הוא לדעתי הכי מסוכן. הוא קובע ש"פרוק רצוי לטובת האנשים שלהם משתלמת תמורת החומשה" ועוד כתוב "לרעת שר האוצר". מלים אלה שוללות את האפשרות של מניה להיות-דין גבוה לצדק ומאפשרים לשר שרירות מוחלטת. אני מציע שנית לקחת את מקודת האגודות השתופיות ולראות מהו המצב שם.

ה. סטרובין: הנני חוזר שוב, שבאן מדובר על כספי צבור. לא יתכן לחכות כאן לפרוצדורה ארוכה, כפי שנוהגים בפרוק קואופרטיב. במקרה שרואים להגביל את שר האוצר, ולא רוצים לתת לו סמכות מוחלטת זו, הייתי מציע להכניס את הסעיף 37 גם כן לתוך הדברים, היינו חובת התייעצות. זה יכביד על שר האוצר.

היו"ר ע. גוברלין: השאלה היא לא להקל את להכביד על שר האוצר. הענין העומד על הפרק הוא טובת הקרן, ואינני יודע אם זה לא הגיוני בכל-זאת, לתת קודם אזהרה.

י. ויטטיין: במקרה שתנתן זמנה של שבוע או של חודש להנהלת הקרן, מי יהיה אחראי בינתיים. אני מעדיף להכניס את זה לסעיף 37.

ט. אונגא: יש לדעת איזה סקרה הוא דחוף, ואיזה סקרה אינו דחוף. כפי שזה נוסח כאן, זה כולל דברים שאינם דחופים. אם סקרה הוא דחוף - יש לתת לשר העבודה אפשרות לחזור מיד באמצעים מתאימים, על מנת שלא יגרם נזק לקרן. אבל אין סוג הצדקה למר שכל המקרים דחופים.

ז. הרמן: אני תומך בהצעת סר אונגא, שיהיה כתוב "במקרים דחופים". אם דבר יכול להביא נזק לקרן, אזי המקרה דחוף. אם אפשר היה להבדיר דבר דחוף באופן מדויק, זה היה טוב מאוד. גם בעניינים אחרים, כשמדובר במעילות, יש פרוצדורה ידועה.

ח. למדן: למה אנו מתכוונים כשאמר שהנהלות הקרנות לא תשתמשנה לרעה וכספיהם שהוקדמו בידו? אני מציעה שיהיה כתוב: אם הנהלת הקרן נהלה את העניינים לא לפי התקנות, רשאי שר העבודה להקפיא את כספי הקרן, עד לברור משפטי. רק במקרה משפטי יוכל למרס את הקרן.

י. ויטטיין: ומה יהיה בינתיים?

הי"ד ע. גוברין: לא זמנה היא השאלה. החברה למדן מציעה להוציא את הסמכות משר-העבודה, ולתתה לבית-דין. אני מתנגד לכך ומשאיר את כל הסעיפים האלה לסעיף 37. אין לנו עדיין בית-דין לסכסוכי עבודה, וזה לא ענין לבית-משפט רגיל. אם למשל הנהלת קרן אחת לא האליחה להקיף את כל הענף, אז מפרקים את הקרן ומקימים חדשה לפי צרכי הענף כולו. אותי מדאיגה רק נקודה אחת, שהזכירה החבר רובין, והוא ענין האזמנה להנהלת הקרן. אבל שווה שר לא יפרק קרן מבלי להזהירה. אם נקבל, אבל, את הצעת היועצים המשפטיים, שאענין טעון התייעאות, לפי סעיף 37, אז ממילא הפרובלמה הזאת מתבטלת, כי עד שטומינים את הארגונים, כבר מתייעצים ומזהירים.

א. סטרוב: שווה שר-עבודה לא ישתמש בסמכויותיו באופן שרירותי. אם יהיה כזה אז תצטרך הרי להיות כנסת שתבטל את כל חוקי העבודה, ואז כמילא אין צורך לטענותי. אבל, כל עוד שזה לא יהיה, שר העבודה לא ישתמש בסמכויותיו באופן שרירותי.

ה. רובין: אתה נותן כאן ארגומנט שאינו משפטי ואינו פוליטי. אין כאן של שאלה של אופן לשר-עבודה. ברצוני רק למנוע מקרים כגון אלה, שאם יש קרן שלמטה אין בה רוב, נגיד מסקי הפועל המזרחי בעמק בית-שאן שיקימו קרן חופשה, שיוכל לקום שר-העבודה ולהודיע שהוא מפרק קרן זו. אני מציע על-כן למחוק בכלל את סעיף קטן (3), כי הוא הזמנה לשרירות.

ט. אונגא: הייתי מציע לנסח את הסעיף (3) בצורה הפוכה; שלילית: ...אם הפרוק מאזי למנוע בזקים טאנטיים.

הי"ד ע. גוברין: הנסוח שלך אינו מתאים, כי הוא דוקא מטייג את שר העבודה. עליו להוכיח שהפרוק הוא לסוגת האנטיים.

ה. רובין: הנני מציע לכתוב: אם שר העבודה נוכח לדעת: -
א. שאין הקרן מקיימת את התנאים שנקבעו להסמכתה
ב. שאין הקרן ממלאת אחרי תקנותיו, או התקנות שתוקן לפי החוק
הוא יפנה להנהלת הקרן ויתבע את תקון הטעות, תוך תקופה שלא פחות משבועיים. אם הנהלת הקרן אינה ממלאת אחרי הוראות שר העבודה, רשאי הוא לבטל את הסמכתה של הקרן, ולפרק קרן שהוקמה ע"יו. שר העבודה ינמק את החלטתו, בטול ההסמכה או הפרוק, וימציג את החלטתו המנומקת להנהלת הקרן. הנהלת הקרן רשאית, תוך שבועיים לאחר קבלת ההחלטה המנומקת, לערער על בטול ההסמכה או על הפרוק, בפני בית-המשפט המחוזי אשר בטוח שפוטו במצא ראש הנהלת הקרן. שר המשפטים יתקין תקנות על הדיון בפני

בית-המשפט סחורזי.

היו"ר ע. גוברנין: אבני מתנגד לכך. יש להשאיר את המעיף כמו שהוא. הייתי נכון להסכים רק על ענין הטורעניים.

מ. חוננין: ההצעה הינה מעטית.

היו"ר ע. גוברנין: הנני מצביע על הצעת החבר רוביין:

הצעה
בעד - 1
נגד - הרוב.

ח. רוביין: יש לי הטתיבות.

היו"ר ע. גוברנין: הנני מצביע את הצעת היועצים המספטיים - להשאיר את המעיף כמו שהוא ורק לאוסיף אשר העבודה יתיעץ לפי סעיף 37.

הצעה
בעד - הרוב.

אנו מביעים עתה לפרק ה'. לי ברמה מפרק זה הוא במדרג. הייתי מציע שלא לקרוא אותו כאן, אלא לדלג עליו. אבני מבקש מהחברים לעבור עליו - וכל מי שתהיה לו הצעה בקשר לפרק זה יהיה מותר לישיבה הבאה, על-מנת שנוכל להצביע עליה!

הישיבה נגעה בשעה 12.45